

Aan: Gemeenteraadsleden
cc: Landelijke partijbesturen

Datum: 1 juni 2017

Contactpersoon: lameiro@netwerknoom.nl

Betreft: kostendelersnorm AOW-AIO

Geacht raadslid,

AOW-gerechtigde ouderen die bij hun kind inwonen, worden definitief niet gekort op hun AOW-uitkering. De zgn. mantelzorgboete die in 2019 zou ingaan, is van de baan blijkt uit de voorjaarnota die naar de Tweede Kamer is gestuurd. De mantelzorgboete is het gevolg van de sinds 1 januari 2015 in Nederland geldende kostendelersnorm op grond waarvan uitkeringen worden gekort als meerdere volwassenen een huishouden vormen. De reden dat de mantelzorgboete voor AOW-ers definitief niet doorgaat, is dat de staatssecretaris van SZW vreest dat mensen minder bereid zullen zijn hun zorgbehoevende ouders in huis te nemen als dat ingrijpende financiële consequenties heeft. Die vrees is ons inziens terecht, verschillende onderzoeken wijzen uit dat het in huis nemen van zorgbehoevende ouders niet alleen tot een korting op de uitkering leidt, maar ook tot extra (zorg)kosten. Terecht wordt er daarom gesproken over een mantelzorgboete.

Het niet doorgaan van de kostendelersnorm voor AOW-gerechtigden geldt niet voor ouderen met een onvolledige AOW. Ouderen met een onvolledige AOW kunnen in aanmerking komen voor de Aanvullende Inkomensvoorziening Ouderen (AIO). Ouderen die AIO ontvangen - voor 90 procent ouderen met een migratieachtergrond - worden, als zij bij hun kinderen inwonen, sinds 2015 geconfronteerd met forse kortingen op de AIO, als gevolg van de toepassing van de kostendelersnorm.

Door de Eerste Kamer is er lange tijd op aangedrongen dat, niet alleen bij de AOW, maar ook bij de AIO, wordt gekeken naar de gevolgen van de kostendelersnorm bij die groep ouderen. Dat heeft nog niet geleid tot een wezenlijke aanpassing, hoewel de gevolgen voor deze groep in de praktijk vaak nóg groter zijn (zie hiervoor ook het [onderzoeksrapport van Regioplan Amsterdam](#)).

Wel heeft de staatssecretaris van SZW 7,5 miljoen vrijgemaakt voor de bestrijding van armoede onder ouderen met een AOW-tekort ([zie brief onder deze link.](#)) Hoewel het hier gaat om relatief kleine bedragen per gemeente, die niet in verhouding lijken te staan tot de geschetste problematiek, geeft dit wel aan dat het Rijk van mening is dat gemeenten hierin een taak hebben. Het probleem van kinderen die hun ouders mantelzorg willen bieden, maar daar door de kostendelersnorm financieel niet toe in staat zijn, is daarmee op dit moment het probleem geworden van de gemeenten.

Naar onze waarneming zijn er weinig gemeenten die al maatregelen getroffen hebben om voor dit probleem een oplossing te bieden. Een uitzondering daarop is de gemeente 's Hertogenbosch ([klik hier voor meer informatie](#)).

Middels dit bericht willen wij u oproepen - voor zover dat nog niet gebeurd is - om in uw eigen gemeente ook beleid te ontwikkelen voor ouderen met een AIO-uitkering die mantelzorg nodig hebben en die in dat verband samen met hun kinderen (willen gaan) wonen. 's Hertogenbosch kan daarbij als voorbeeld dienen.

Een idee zou kunnen zijn om als basis daarvoor uw College van B&W een aantal vragen te stellen, bijvoorbeeld:

1. Is het College zich bewust van de problematiek van ouderen met een AIO, die als gevolg van de kostendelersnorm besluiten om niet bij hun kinderen te gaan wonen ondanks de mantelzorg die zij nodig hebben?
2. Is het college zich bewust van het feit dat ouderen met een AIO-uitkering die wel een huishouding delen door de kostendelersnorm in financiële problemen kunnen komen?
3. Hoeveel ouderen in de gemeente hebben op dit moment een AIO-uitkering in combinatie met de kostendelersnorm?
4. Is het College bekend met de [verzamelbrief gemeenten](#), waarin staat dat er 7,5 miljoen is vrijgemaakt voor armoedebestrijding onder ouderen met een AOW-tekort?
5. Op welke wijze wil het College bereiken dat het bedrag van 7,5 miljoen de beoogde doelgroep daadwerkelijk bereikt?
6. Is het College bereid om de oplossing van de gemeente 's Hertogenbosch in overweging te nemen en/of andere oplossingsrichtingen te bedenken en de Raad te informeren over de uitkomst van zijn overwegingen?

Tot slot wijzen wij u er graag op dat:

- 1) dit natuurlijk ook een onderwerp is dat in het verkiezingsprogramma 2018-2022 van uw partij aan de orde gesteld kan worden,
- 2) dat u dit onderwerp via uw lokale partij kunt aankaarten bij uw landelijke afdeling en
- 3) u ook een beroep op de regering kunt doen om de mantelzorgboete voor AOW-gerechtigden met een AIO-uitkering af te schaffen.

Indien u nadere informatie wenst over de onderhavige problematiek, kunt u vanzelfsprekend een beroep op ons doen.

Met de meeste hoogachting,

Manon Vanderkaa
Directeur KBOPCOB
Europalaan
3526 KS Utrecht
info@kbo-pcob.nl

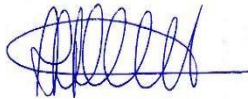
Jos Werner
Vice voorzitter KNVG
Hogeschoorweg 21
5911 EJ Venlo
secretariaat@knvg.nl

Bouchaib Saadane
Voorzitter NOOM
Postbus 2069
3500 GB Utrecht
lameiro@netwerknoom.nl

Jaap van der Spek
Voorzitter NVOG
Postbus 2069
3500 GB Utrecht
nvog@gepensioneerden.nl

Liane den Haan
Directeur-bestuurder ANBO
Postbus 2012
3440 DA Woerden
info@anbo.nl

Sevil Ertürk
voorzitter IOT
Vechtensteinlaan 16-S
3555 XS Utrecht
a.azdural@iot.nl

Ahmed Charifi
vice voorzitter SMN
Postbus 14172 C
3508 SG Utrecht
info@smn.nl

Martina van den Dool
directeur COSBO-Stad-Utrecht
Churchilllaan 11 / 16e etage
3527 GV UTRECHT
info@cosbo-stad-utrecht.nl

¹ Gevolgen kostendelersnorm in Amsterdam, Regioplan 2015, 22.

² Tevreden met pensioen. Veranderende inkomens en behoeften bij ouderen, SCP 2012, 64.